

Dr. ALİ OSMAN KARAOĞLU

**YABANCI YATIRIMLARIN
KORUNMASINDA
ULUSLARARASI HUKUKUN
ROLÜ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XV

BİRİNCİ BÖLÜM GİRİŞ VE TEORİK ÇERÇEVE

İKİNCİ BÖLÜM YABANCI YATIRIMLARIN KORUNMASINDA ULUSLARARASI HUKUKUN TARİHSEL ROLÜ: DEPOLİTİZASYON

2.1. Dostluk, Ticaret ve Denizcilik Andlaşmaları ve Güç Diplomasisi .	13
2.2. Calvo Doktrini ve Hull Formülasyonu	19
2.3. Yabancı Yatırımların Diplomatik Himaye Yoluyla Korunması	24
2.3.1. Diplomatik Himaye Hakkının Kullanılmasının Ön Koşulları	27
2.3.1.1. Uyruluk Bağı	28
2.3.1.2. İç Hukuk Yollarının Tüketilmesi	33

2.3.2. Yabancı Yatırımların Korunmasına İlişkin Uluslararası Adalet Divanı Kararları	36
2.3.2.1. Barcelona Traction Kararı	37
2.3.2.2. Elettronica Sicula Kararı	43
2.3.2.3. Ahmadou Sadio Diallo Kararı	46
2.3.3. Diplomatik Himaye Yoluyla Zarar Giderimi	51
2.3.4. Yatırım Tahkiminin Temeli Olarak Diplomatik Himaye Kurumu	55
2.4. Uluslararası Kodifikasyon Girişimleri	61
2.5. İki Taraflı Yatırım Andlaşmaları Devri	66

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YABANCI YATIRIM HUKUKUNUN TEMEL KAVRAMLARI

3.1. Yatırım Kavramı	73
3.1.1. Yatırım Kavramının Kökeni Olarak Mülkiyet	74
3.1.2. Yatırım ile Mülkiyet Kavramları Arasındaki Farklılıklar.....	79
3.1.3. Uluslararası Andlaşmalarda Yatırım Kavramı	82
3.1.4. ICSID Hakem Kararlarında Yatırım Kavramının Yorumu	96
3.1.4.1. Viyana Andlaşmalar Hukuku Sözleşmesi'nde Yer Alan Yorum Metodu.....	96
3.1.4.2. ICSID Hakem Kararlarında Yatırım Kavramının Belirlenmesi.....	100
3.2. Yatırımcı Kavramı	107
3.2.1. Şirketlerin ve Şirket Hissedarlarının Yatırımcı Sıfatı	112
3.2.2. Uyrukluk Planlaması ve Paravan Şirketler.....	117

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ULUSLARARASI HUKUKTA YABANCI
YATIRIMLARI KORUYAN STANDARTLAR

4.1. Şemsiye Klozlar	125
4.2. En Çok Gözetilen Ulus Muamelesi	130
4.2.1. En Çok Gözetilen Ulus Muamelesinin Kapsamı ve Hukuki Çerçevesi	131
4.2.2. Uluslararası Adalet Divanı Kararlarında En Çok Gözetilen Ulus Muamelesi.....	134
4.2.3. ICSID Hakem Kararlarında En Çok Gözetilen Ulus Muamelesi.....	139
4.3. Ulusal Muamele	145
4.4. Adil ve Hakkaniyetli Muamele	149
4.4.1. Adil ve Hakkaniyetli Muamelenin Mahiyeti	150
4.4.2. Adil ve Hakkaniyetli Muamelenin Kapsamı ve Uygulaması.....	157
4.4.2.1. Meşru Beklentiler	158
4.4.2.2. Sözleşmesel Taahhütler ve İyi Niyet.....	163
4.4.2.3. Hukuki Usule Özen ve Adaletten İmtina Yasağı. 166	
4.5. Tam Koruma ve Güvenlik.....	173
4.5.1. Fiziki Şiddet ve Silahlı Çatışmaya Karşı Koruma	175
4.5.2. Hukuki Koruma	179
4.6. Yabancı Yatırımları Koruyan Standartlar ve Uluslararası Teamül Hukuku	182

BEŞİNCİ BÖLÜM
YATIRIM TAHKİMİ VE ULUSLARARASI
HUKUKUN ROLÜ

5.1. Uluslararası Tahkimin Niteliği Üzerine Tartışmalar.....	194
5.2. Yabancı Yatırımların ICSID Tahkimi Yoluyla Korunması.....	201

5.2.1. Yabancı Yatırımların Korunmasında ICSID Tahkiminin Fonksiyonu.....	203
5.2.2. Tarafların ICSID Tahkimine Rızası ve Hakem Heyetlerinin Yetkisi.....	204
5.2.2.1. Tarafların Rızası	206
5.2.2.2. Rızanın Kapsamı ve Sınırları	213
5.3. ICSID Tahkiminde Uluslararası Hukukun Uygulanması	219
5.3.1. ICSID Tahkiminde Tarafların Hukuk Seçimi ve Uluslararası Hukukun Yeri	219
5.3.2. ICSID Tahkiminde Devletin Sorumluluğunun Belirlenmesi.....	228
5.3.3. ICSID Tahkiminde Hukukun Genel İlkelerinin Uygulanması	238
5.3.4. ICSID Tahkiminde Non Liquet Yasağı ve Ex Aequo Et Bono	241
5.3.5. ICSID Tahkiminde Uluslararası Hukuk ve İç Hukuk Çatışmasının Çözümü	246
5.4. ICSID Tahkiminde Hakemlerin Rolü ve Hakem Kararlarının İptali.....	252
5.4.1. Ulusal Hakimlere Güvensizlik ve Hakemlere Karşı Duyulan Güvenin Kaynağı.....	252
5.4.2. ICSID Hakem Kararlarının İptali.....	260
5.5. ICSID Hakem Kararlarının İcrası ve Devletin Cebr-i İcra Bağışıklığı.....	265
5.6. Uluslararası Yatırım Mahkemesi Önerileri	279

ALTINCI BÖLÜM
ULUSLARARASI İNSAN HAKLARI
HUKUKU İLKELERİNİN YABANCI
YATIRIM HUKUKUNA ENTEGRASYONU

6.1. Uluslararası İnsan Haklarının Yabancı Yatırım Hukukundaki Yeri.....	288
6.2. ICSID Hakem Kararlarında Uluslararası İnsan Hakları Hukuku.....	292
6.3. Yatırımın Kamulaştırılması ve Uluslararası İnsan Hakları Hukukun Önemi.....	303
6.3.1. Yabancı Yatırımın Kamulaştırılması.....	304
6.3.2. Devletin Düzenleme Hakkı ve Takdir Marjı İlkesi.....	314
6.3.3. Ölçülülük İlkesi	335
6.4. Uluslararası Hukuk Rejimleri Arasındaki İlişki ve Geçişkenlik ..	341
6.4.1. Parçalanma ve Bütünlük Tartışmaları Arasında Yabancı Yatırım Hukuku	343
6.4.2. Yukos Davaları Özelinde AIHM ve ICSID Tahkimi Geçişkenliği	361

YEDİNCİ BÖLÜM

SONUÇ	371
REFERANSLAR.....	385
Kitaplar ve Kitap Bölümleri	385
Makaleler ve Online Kaynaklar	408
Mahkeme ve Hakem Kararları.....	458
Diğer Belgeler	474